

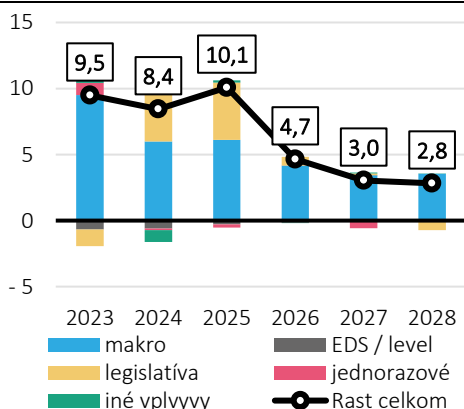
Október 2024

Prognóza vybraných príjmov a výdavkov na roky 2024 – 2028

Kolektív IFP

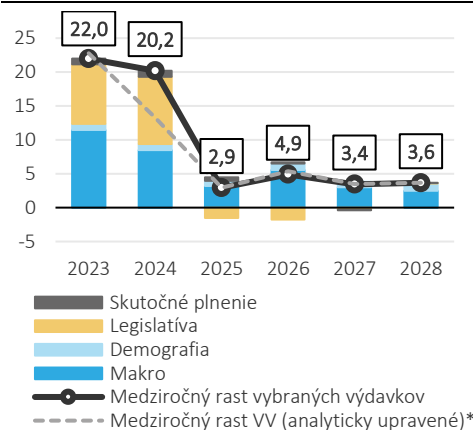
Rok 2024 sa uzavrie so silnými medziročnými rastami príjmov aj vybraných výdavkov. Efektívna daňová sadzba na DPH zostáva stabilná na hodnotách z úvodu tohto roka. Napriek rekordným rastom ziskov vybraných sektorov v roku 2023 zaznamenáva firemná daň oproti očakávaniam z júrovej prognózy mierny pokles ziskovosti. Rozhodujúcim faktorom tejto prognózy je zapracovanie vplyvu konsolidačného balíčka v objeme 2,4 mld. eur¹. Odozvu ekonomiky na vplyv konsolidácie cítiť väčšmi až od roku 2026. S odhadom vplyvu konsolidácie je spojených viacero neistôt na celom horizonte prognózy. Aktuálna prognóza je výsledkom diskusie dvoch zasadnutí Výboru², ktorý tak reagoval na priebežný vývoj situácie s pozmeňujúcimi návrhmi ku konsolidácii.

Graf 1: Medziročné rasty daňovo-odvodových príjmov podľa faktorov (v %)

zdroj: IFP

Graf 2: Medziročné rasty vybraných výdavkov podľa faktorov (%)

zdroj: IFP

Rast vybraných výdavkov v aktuálnom roku ťahá dvojciferná valorizácia dôchodkov, ako aj legislatíva zavádzajúca nárok na predčasný starobný dôchodok (PSD) po 40 odpracovaných rokoch³. Po dynamickom vývoji v posledných dvoch rokoch sa od roku 2025 rast vybraných výdavkov stabilizuje na nižších úrovniach. V prvej polovici roka 2025 sa očakáva dodatočná vlna novopriznaných PSD po 40 odpracovaných rokoch, pretože priaznivé podmienky, aj keď medzičasom už legislatívne obmedzené, pre žiadateľov pretrvávajú. Zmeny v rodičovskom dôchodku naopak tlmia rast výdavkov⁴. V roku 2026 už dôchodky porastú výraznejšie kvôli vyššej očakávanej inflácii. Rast výdavkov na nemocenské dávky a dávky v nezamestnanosti tlmí pokles nezamestnanosti aj počtu pôrodov.

¹ Zodpovedá len tej časti, ktorá podlieha hodnoteniu Výboru. Celkový objem konsolidačného balíčka je 2,7 mld. eur.

² Prvé zasadnutie Výboru sa konalo v dňoch 20. a 24. septembra 2024. Druhé zasadnutie Výboru zo dňa 1.10.2024, ktoré reagovalo na schválené pozmeňujúce návrhy vo Výbore NRSR pre financie a rozpočet bolo realizované formou per-rollam.

³ Súčasťou Výboru sú prognózy pokrývajúce približne 2/3 všetkých sociálnych dávok, chýbajú najmä výdavky na štátne sociálne dávky (napr. prídavok na dieťa, rodičovský príspevok či kompenzácie ZŤP).

⁴ Od roku 2026 bude rodičovský dôchodok vyplácaný cez asignáciu dane. Aj keď ho bude naďalej vyplácať Sociálna poisťovňa, nepôjde o dávku z poistenia, ale o výdavok hradený zo ŠR.

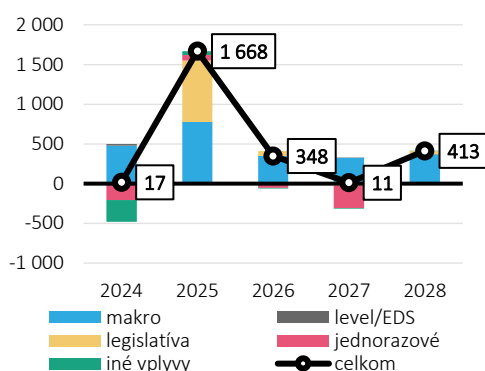

Vývoj hlavných daní a odvodov

Výber DPH ovplyvňuje predovšetkým prijatá legislatíva a makroekonomický vývoj (Graf 3).

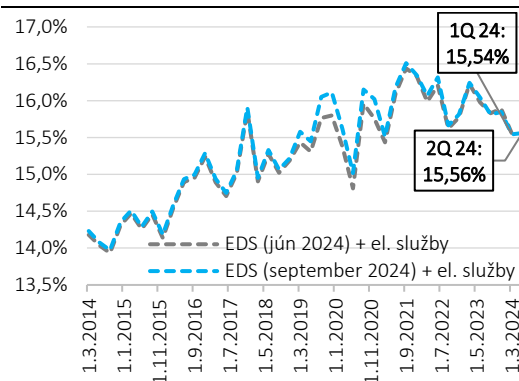
Efektivita výberu DPH zostáva stabilná na úrovni z úvodu tohto roka (Graf 4). Na výnos pozitívne pôsobí rastúca nominálna spotreba domácností. Jej príspevky k výnosu na prognóze po roku 2025 však budú oslabovať, čo súvisí s odozvou ekonomiky na konsolidáciu verejných financií. Tá sa na výnose DPH prejaví v podobe zvýšenia základnej sadzby na 23 % a v rade zmien v znížených sadzbiach, čo spolu každoročne prinesie od 756 až 793 mil. eur. Profil výnosu dane do roku 2026 naďalej ovplyvňujú aj presuny čerpaných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti do neskorších období.

Graf 3: Medziročné zmeny DPH (v mil. eur)

*makro analyticky upravené

Graf 4: Efektívna daňová sadzba DPH

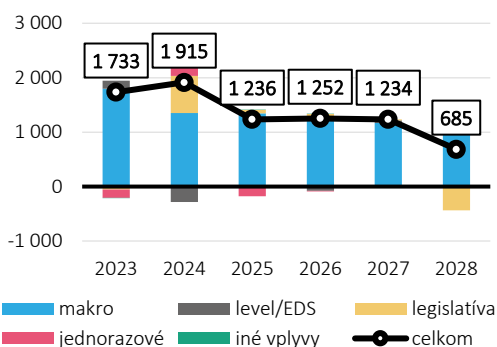

zdroj: IFP

Rast miezd je hlavným faktorom vyššieho výberu daní a odvodov

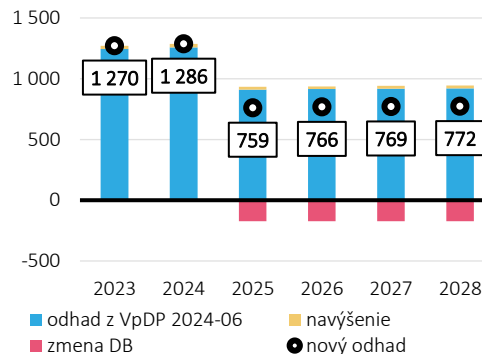
Výnos daní a odvodov z práce v roku 2024 stojí na základe silného rastu miezd a legislatívnych zmien v roku 2023⁵. Ani svižný rast miezd v roku 2024 však neprekonáva rast nezdaniteľných častí základu dane, ktoré sú naviazané na (rekordnú) nízkoпрijmovú infláciu z minulého roka, čo sa prejavuje v podobe nižšej efektívnej daňovej sadzby. Výnos DPFO zo závislej činnosti ovplyvňujú aj skoršie zmeny v nastavení daňového bonusu na dieťa (DB). Aktualizované údaje z daňových priznaní za rok 2023 naznačujú stále vyššie uplatňovanie DB v porovnaní s očakávaniami, ktoré môže súvisieť so zmenou správania daňovníkov pri výraznom zvýšení súm DB (Graf 6). V rokoch 2025-2028 pri odhade daní a odvodov z práce dominuje vplyv rastúcich miezd a stabilnej zamestnanosti (Graf 5). Z nových opatrení konsolidačného balíčka má vplyv najmä zvýšenie maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov. Jednorazový efekt v roku 2024 je z oddĺženia nemocníc na sociálnych odvodoch v sume 167 mil. eur.

Graf 5: Medziročné zmeny v daniach a odvodoch z práce (v mil. eur)

zdroj: IFP

Graf 6: Očakávaná celková suma daňového bonusu na dieťa (v mil. eur)

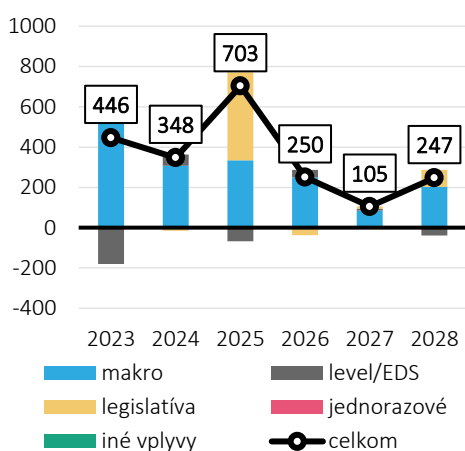

zdroj: IFP

⁵ Ide o zníženie príspevkov do II. piliera v prospech I. piliera a zvýšenie sadzby zdravotných odvodov zamestnávateľa.

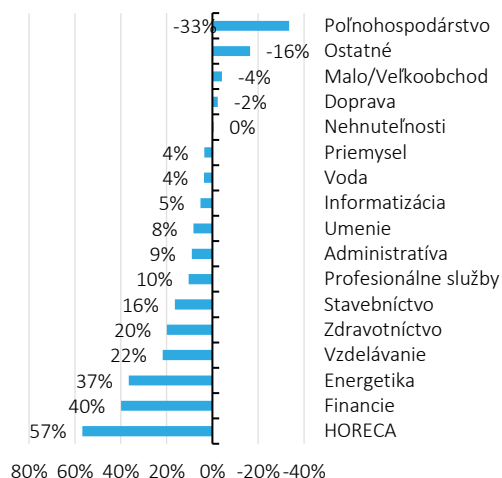
Výnos firemnej dane za rok 2023 pokračuje v silnom raste z predchádzajúcich dvoch rokov. Medziročný rast jej výberu za rok 2023 sa predpokladá na úrovni 11,4 %, po 11 % z roku 2022. Silné nárasty vidieť predovšetkým v odvetviach energetiky a financií (až 40 % medziročne), naopak v úsekoch poľnohospodárstva a obchodu dochádza k spomaleniu DPPO (Graf 8). Napriek silnému medziročnému rastu dane zaznamenávame pokles ziskovosti oproti očakávaniam z júnovej prognózy, čo sa prejaví na nižšej efektívnej sadzbe v roku 2023, ktorú prenášame na horizont prognózy. Výnos dane navyšuje legislatíva z konsolidácie v podobe zvýšenia sadzby dane pre firmy s obrátom nad 5 mil. eur na 24 % v roku 2025. Makroekonomický vývoj pôsobí na DPPO na celom horizonte pozitívne, aj keď jeho príspevok je postupne tlmený z titulu odozvy konsolidácie na ekonomiku (Graf 7).

Graf 7: Medziročné zmeny vo výnose firemnej dane (v mil. eur)

zdroj: IFP

Graf 8: Rast plnenia firemnej dane (DPPO) podľa odvetví

zdroj: IFP

Prognóza vybraných nedaňových príjmov

Výnosy z obchodovania s emisnými povolenkami ovplyvňuje ich nižšie obchodované množstvo

Výnos nedaňových príjmov v porovnaní s minulou prognózou rastie o 66 až 143 mil. eur v rokoch 2024-2028 (Graf C v prílohe). Zmeny na dividendách v aktuálnom roku sú minimálne, keďže väčšina bola vyplatená alebo už skôr schválená na valných zhromaždeniach. Vývoj na horizonte prognózy ovplyvňuje primárne lepší výhľad skupiny SPP. Zmeny v ostatných podnikoch s vlastníckym podielom štátu na horizonte sú minimálne.

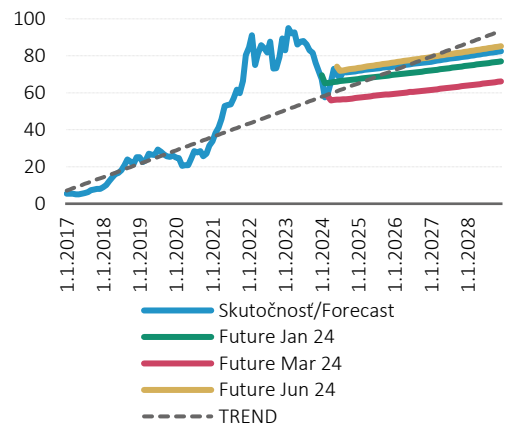
Výnos z obchodovania s emisnými kvótami ovplyvňuje pokles objemu obchodovaných kvót. Dodatočné stiahnutie časti emisných povoleniek do tzv. trhovej stabilizačnej rezervy (MSR) pri malých zmenách cien dlhodobých kontraktov (tzv. futures), znamená pokles očakávaného výnosu v roku 2025. Vzhľadom na metodickú zmenu spôsobu k prognózovaniu cien bolo pristúpené i k dodatočnému odhadu o stiahnutí objemu aukcionovaných povoleniek pre rok 2026. Riziko výraznejších odchýlok od súčasnej predikcie na dlhšom horizonte vyplývajúce z revízie smernice výhľadovo stále pretrváva.⁶

Prognóza príjmov NDS na rok 2024 je vyššia o 9 mil. eur oproti minulému roku. Navýšenie je zapríčinené lepším výberom príjmov z mýta aj diaľničných známok. Príjmy NDS v roku 2025 sa zvýšia oproti roku 2024 o 84 mil. eur. Dôvodom je zvýšenie ročnej diaľničnej známky z 60 na 90 eur od januára 2025 a zvýšenie mýtnych poplatkov od júla 2025. Ako

⁶ Smernica EP a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v EÚ – k transpozícií do národnej legislatívy by malo dôjsť do 30. júna 2024.

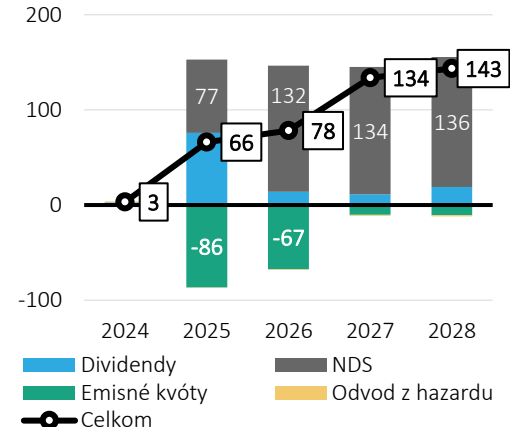
pozitívne riziko na rok 2024 vnímame možné predzásobenie diaľničných známok v decembri, kedy si motoristi budú ešte môcť kúpiť celoročnú známku za aktuálnu cenu.

Graf 9: Vývoj cien emisných povoleniek (v eur/1t CO₂)

zdroj: IFP

Graf 10: Zmena odhadu nedaňových príjmov oproti júnovej prognóze (v mil. eur)

zdroj: IFP

Prognóza vybraných výdavkov

Zrušenie rodičovského dôchodku zlepšuje udržateľnosť verejných financií

Zrušenie rodičovského dôchodku a jeho nahradenie asignáciou dane čiastočne kompenzuje zvyšujúce sa výdavky na dôchodky. Možnosť odchodu do predčasného dôchodku po 40 rokoch výrazne zvýšila záujem o túto dávku, najmä v roku 2023. Napriek dočasnému útlmu začiatkom roka 2024, májové sprísnenie podmienok opäť zvýšilo počet žiadostí tesne pred účinnosťou zmeny⁷. Väčší prílev žiadostí sa očakáva aj koncom roka kvôli výhodnej prvej valorizácii naviazanej na minuloročnú dvojcifernú infláciu. Vlny žiadostí z roku 2024 tak výrazne zvýšia počet dávok a následne aj objem výdavkov v rokoch 2025 a 2026⁸. Od roku 2025 by sa mal znížiť záujem o predčasný dôchodok, keďže prvá valorizácia poklesne na úroveň okolo 3 %. Rast výdavkov na dôchodky v roku 2024 vysvetľuje aj januárová valorizácia dávok ovplyvnená vysokou infláciou z predchádzajúceho roka⁹ a preradenie 13. dôchodku medzi dôchodkové dávky z poistenia. V roku 2025 dôjde k spomaleniu rastu výdavkov, čo bude odrazom nižšej inflácie a konsolidačného opatrenia v podobe zrušenia rodičovského dôchodku. V roku 2026 sa opäť prejaví vyššia dôchodcovská inflácia (posilnená zvýšením DPH a nárastom cien energií¹⁰) a navýši výdavky na celom rozpočtovom horizonte. Okrem makroekonomických vplyvov a opatrení prognózu výdavkov na starobné dôchodky zvyšuje aj pozorovaná vyššia úroveň výdavkov na starobné dôchodky v ostatných mesiacoch.

Priemerná mzda ťahá výdavky na nemocenské dávky aj dávky v nezamestnanosti

Rast výdavkov na nemocenské dávky a dávky v nezamestnanosti ťahá zvyšujúca sa priemerná mzda. Spomedzi nemocenských dávok je rast výdavkov na materské a tehotenské tlmeneý očakávaným klesajúcim počtom pôrodov. Od roku 2021 sa výrazne znížil počet pôrodov v porovnaní s predpokladmi populačných projekcií. Vývoj počtu dávok do augusta 2024 naznačuje pretrvávajúci negatívny trend (medziročne počet tehotenských a materských dávok klesol až o 8 %). Preto počet dávok na celom

⁷ V apríli 2024 bol schválený zákon č. 87/2024, ktorým sa od 15.5.2024 zvýšilo krátenie predčasného starobného dôchodku po 40 odpracovaných rokoch z 0,3% na 0,5% za každých 30 dní pred dovŕšením dôchodkového veku a naviazala sa hranica 40 rokov na tempo rastu dôchodkového veku.

⁸ Následne dovŕšia títo poberatelia predčasného starobného dôchodku („PSD“) dôchodkový vek a začnú dostávať starobný dôchodok, ktorý by mali aj bez prijatého opatrenia.

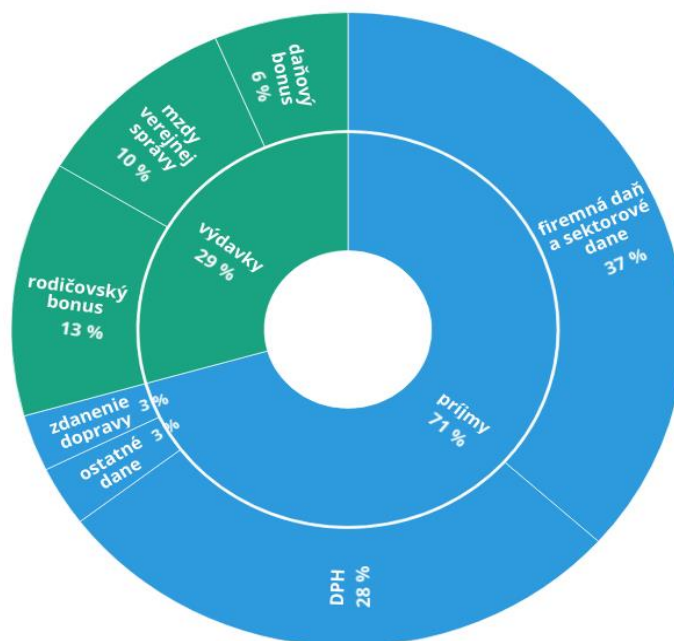
⁹ Vďaka mimoriadnej valorizácii účinnej od júla 2023 sa už časť výdavkov na valorizáciu od januára 2024 zrealizovala ich predsunutím, resp. skorším vyplatením. V roku 2024 sa ale prejavuje dobeh zvyšnej časti valorizácie.

¹⁰ Kým ceny elektriny pre domácnosti sa podľa vyhlášky URSO v strednodobom horizonte nezmenia, v prípade plynu a postupne aj pri teple predpokladá septembrová makroekonomická prognóza IFP návrat na trhovú cenu.

horizonte prognózy klesá rýchlejšie oproti predpokladom z minulosti a významnejšie spomaľuje rast týchto výdavkov. Rast výdavkov na ostatné nemocenské dávky je ťahaný zvyšujúcou sa priemernou mzdou. Nárast výdavkov na dávky v nezamestnanosti bude tlmený poklesom a stabilizáciou počtu dávok v nezamestnanosti.

Hlavné legislatívne zmeny zahrnuté v prognóze (2025)

Graf 11: Rozdelenie konsolidačných zmien

S účinnosťou od 1.1.2025 sa **zvyšuje základná sadzba DPH z 20 % na 23 % a na vybrané tovary a služby sa zavádzajú znížené sadzby vo výškach 19 % a 5%**. 19 % sadzba platí na potraviny (okrem vybraných základných potravín v zníženej 5 % sadzbe), dodanie elektriny, služby spojené s podávaním nápojov v reštauračných a stravovacích zariadeniach s výnimkou podávania alkoholických nápojov a 5 % sadzba sa vzťahuje na lieky, vybraný okruh zdravotníckych pomôcok, vybraný okruh základných potravín¹¹, edukačné publikácie, tlač, knihy, noviny, časopisy, hudobniny, služby spojené s podávaním jedál v reštauračných a stravovacích zariadeniach, ubytovacie služby, tovary a služby poskytované sociálnym podnikom a vstupné na štadióny a služby fitnescentier.

Zavedenie dane z finančných transakcií odhadujeme na základe preklopenia maďarského výberu dane na slovenské daňové základne. Uvedený prístup implicitne zahŕňa aj dynamické vplyvy, ktoré sa udiali v spojení so zavedením a fungovaním tejto dane v Maďarsku. Dani budú podliehať nasledovné finančné transakcie: bankové prevody, výber z bankomatov, nákup cenných papierov, splátky úrokov z úverov, provízie, poplatky a platby kartou (paušálny poplatok). Parametre dane z finančných transakcií sú nasledovné:

- 0,4 % sadzba dane pri bankových prevodoch s maximálnu daňou 40 EUR za transakciu,
- 0,8 % sadzba dane pri výberoch z bankomatu,
- 2 EUR ročný poplatok za transakcie kartou a
- úplne oslobodenie domácností od platenia dane.

¹¹ Okruh potravín, ktorý je už v súčasnosti v zníženej sadzbe.

Zmeny sa dotknú aj osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach. **Medzi firmy platiace odvod sa zaradia rafinérie**, pre ktoré sa ustanovila sadzba na úrovni 30 % ročne. **Pre mobilných operátorov sa zvýši sadzba na 18,908 % ročne v horizonte 15 rokov**. Kvantifikácia vychádza z účtovných závierok dotknutých subjektov, kde bol odhadnutý ich výsledok hospodárenia.

V prípade DPPO dochádza k dvom výrazným zmenám. **Zavádza sa nová sadzba vo výške 24 % pre firmy so zdaniteľným príjmom nad 5 mil. eur**. Opatrenie negatívne ovplyvní cca 5,5 tisíc firiem, čo je cca 1,8 % z celkového počtu. Nejde o progresívne zdanenie, celý základ dane firiem so zdaniteľným príjmom nad 5 mil. eur bude podliehať 24 % sadzbe dane. Zároveň **sa znižuje sadzba dane z 15 na 10 % pre malé firmy a navyšuje sa hranica pre jej uplatnenie z 60 na 100 tis. eur**. Opatrenie na podporu malých firiem pozitívne ovplyvní cca 22 tisíc firiem, čo je cca 7 % z celkového počtu. Kvantifikácia oboch opatrení vychádza z daňových priznaní z roku 2022 (posledný, kompletný rok) a je indexovaná odhadovaným rastom DPPO na ďalšie roky.

Výraznými zmenami prechádza daň z motorových vozidiel. Zavádza sa minimálna EÚ sadzba na kamióny a návesy (N3-ŕahač a O4). Ruší sa variabilný poplatok na základe prípustnej hmotnosti a veku pre prípojné vozidlá (O1,2,3,4) a nahrádza sa jednou sadzbou pre každú kategóriu. Sadzby pre kategórie M2/N2 a M3/N3-neŕahač sa zjednodušujú a zjednocujú. Zmenou prechádzajú aj vekové koeficienty (zo schémy bonus/malus sa prechádza na malus schémy). Tieto zmeny v nákladnej doprave a autobusoch predstavujú výpadok 32 miliónov eur. Naopak výnos sa zvyšuje o 28 miliónov eur v osobných autách (M1), motorkách (L) a dodávkach (N1) z dôvodu zjednotenia vekových koeficientov.

Príjmy NDS sa zvyšujú kvôli zmene mýtnych poplatkov a diaľničných známok. Zvýšenie mýtnych poplatkov súvisí so zmenou dane z motorových vozidiel. Uplatňuje sa princíp menej zdaní vlastníkovi nákladných áut a viac zdaní využívaniu ciest. Opatrenie začne platiť od 1.7.2025. Mýtny poplatok za emisie CO₂ sa zvyšuje o 19 %, poplatok za infraštruktúru o 21 %. Zvyšuje sa aj cena ročnej diaľničnej známky z 60 na 90 eur. Zmena začne platiť od 1.1.2025. Okrem zmeny ročnej známky sa upravuje cena mesačnej a desaťdňovej známky tak, aby bola v súlade s EÚ smernicou (z 17 na 17,10 eur a z 12 na 10,80 eur). Cena jednodňovej známky sa zvyšuje z 5,40 na 8,10 eur.

Dochádza k **nahradeniu rodičovského dôchodku v súčasnej podobe možnosťou dodatočnej asignácie pre rodiča dôchodcu vo výške 2 %**. Opatrenie ponecháva možnosť asignácie tretiemu sektoru v nezmenenej podobe a pridáva možnosť asigovať ďalšie 2 % každému rodičovi na dôchodku. Vo výsledku sa tak možnosť asignácie rozširuje z pôvodných 2 %/3 %¹² na maximálne 2 %/3 % + 2 % + 2 %. K zrušeniu rodičovského dôchodku dôjde od 1.1.2025 a daňovníkovi bude umožnené asigovať rodičom prvýkrát za zdaňovacie obdobie 2025. To znamená, že prvýkrát bude rodičovský dôchodok prostredníctvom asignácie vyplatený v roku 2026. Asigovanú čiastku rodičom bude distribuovať a vyplácať Sociálna poisťovňa.

Sadzba zrážkovej dane na dividendy sa od roku 2025 znižuje z 10 na 7 %. To znamená, že dividendy vyplatené zo ziskov za roky 2025 a neskôr budú zdanené 7 % sadzbou. Na výnose dani sa to prejaví najskôr v roku 2026. Zvýšenou sadzbou 10 % budú zdaňované len dividendy zo ziskov za rok 2024.

Od 1.1.2025 sa **zvýšia maximálne vymeriavacie základy pre platenie sociálnych odvodov zo 7-násobku na 11-násobok priemernej mzdy**. Navýšenie stropov pri platení sociálnych

¹² Možnosť asigovať 3 % dane sa vzťahuje pre osoby, ktoré vykonali dobrovoľníctvo v rozsahu najmenej 40 hodín za rok.

odvodov zo 7-násobku PMt-2 (zodpovedá hrubej mzde 10 010 eur/mes. v roku 2025) na 11-násobok priemernej mzdy spred dvoch rokov (zodpovedá hrubej mzde 15 730 eur/mes. v roku 2025) predstavuje nárast odvodového zaťaženia práce najvyššie príjmových, obzvlášť zvýšenia nákladov práce ich zamestnávateľov. Opatrenie sa dotkne všetkých s mesačným príjmom od 10 010 eur (7-násobok priemernej mzdy spred dvoch rokov) a vyššie v roku 2025, t.j. odhadom cca 16 tis. ľudí.

Schválený konsolidačný balík od januára 2025 upravuje aj **poukazovanie výnosu dane z príjmu fyzických osôb do rozpočtov samospráv** tak, aby vyšší výnos dane z dôvodu konsolidačných opatrení bol presunutý do štátneho rozpočtu na zníženie schodku rozpočtu verejnej správy. Úprava premietnutá do lex konsolidácia zachováva v absolútnej sume príjmy obcí a VÚC na dani z príjmov fyzických osôb v roku 2025 na úrovni ostatných prognóz, obciam a VÚC sa teda neznižujú finančné zdroje z dôvodu konsolidácie. Podiel obcí sa mení zo 70,0 % na 55,1 % a podiel vyšších územných celkov z 30,0 % na 29,5 %. Úprava podielu pri obciach reflektuje okrem spomínaného presunu nárastu výnosu dane spôsobeného konsolidačnými opatreniami do štátneho rozpočtu aj presun kompetencií pri materských školách, ktoré sú v súčasnosti originálnou kompetenciou samospráv, kým po novom budú financované z rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva.

Porovnanie aktuálnej prognózy s prognózou z júna 2024

V porovnaní s júnovou prognózou očakávame vyššie príjmy

V porovnaní s júnovou prognózou sa daňovo-odvodové príjmy v aktuálnej prognóze na horizonte rokov 2025 až 2028 výrazne zvýšia z dôvodu prijatia konsolidačných opatrení.

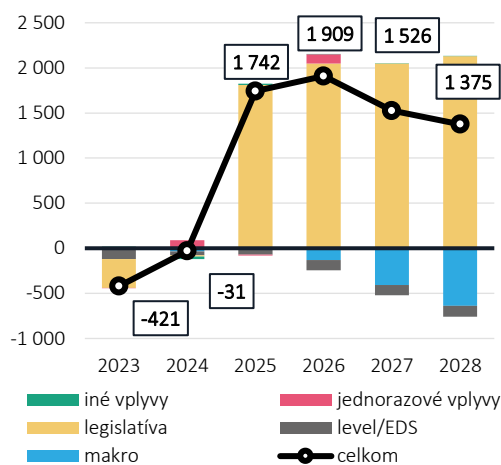
Konsolidačný balíček navyšuje prognózu príjmov o 1,9 až 2,3 mld. eur. Vplyv opatrení odznieva v pomalšom raste všetkých makroekonomických základní. V porovnaní s júnovou prognózou tak konsolidácia tlmí rast príjmov v rokoch 2026 až 2028 o 131 až 638 mil. eur. Mierny negatívny príspevok prichádza oproti júnu aj z titulu efektívnych daňových sadzieb. Spracované daňové priznania za rok 2023 poukazujú na slabšiu ziskovosť firiem a živnostníkov v porovnaní s júnovými očakávaniami, ktorá sa prejaví v nižšej efektívnej sadzbe naprieč celou prognózou. V prípade závislej činnosti je zlepšená EDS len dôsledkom „fiscal-dragu“, ktorý sa neprenáša na celý horizont. Efektívna daňová sadzba na DPH zostáva stabilná na hodnotách z úvodu roka 2024.

Zrušenie rodičovského bonusu ťahá prognózu nadol

S výnimkou aktuálneho roka dochádza na celom horizonte prognózy vybraných výdavkov k revízii nadol vo výške do 0,1 % HDP.

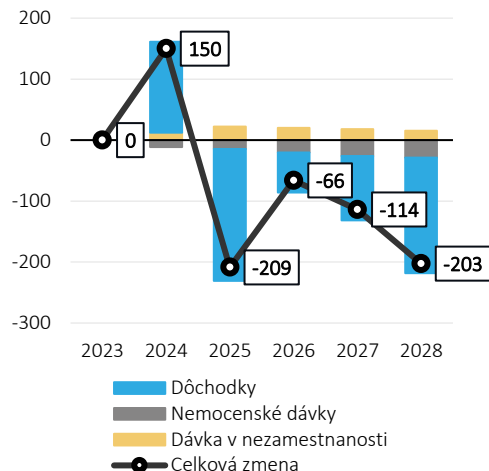
Skutočné plnenie najmä pri starobných dôchodkoch v roku 2024 prekonal očakávania, čo navýši výdavky na celom horizonte. Silnejšiemu plneniu pomáhajú aj vlny doplatkov pri PSD po 40 rokoch, v menšej miere sa tento efekt očakáva aj v roku 2025. Tento nárast je však viac než kompenzovaný zrušením rodičovského dôchodku od roku 2025. Od roku 2026 sa úspora znižuje z titulu vyššej očakávanej inflácie, ktorá potiahne výdavky na valorizáciu. Výdavky na nemocenské dávky sa revidujú na celom horizonte nadol. Hlavným dôvodom je rýchlejší než očakávaný pokles počtu pôrodov, čo je do prognózy premietnuté cez nižšie počty dávok tehotenské a materské. Premietnuté je aj slabšie ako očakávané skutočné plnenie pri dávke nemocenské, za predpokladmi zaostáva najmä priemerná výška dávky. Naopak, výdavky na dávku v nezamestnanosti ťahá nahor silnejšie čerpanie v aktuálnom roku. Hlavnými rizikami prognózy sú vysoká neistota ohľadom záujmu o PSD koncom roka 2024 a prípadné spustenie mimoriadnej valorizácie v roku 2025.

Graf 12: Dane a odvody: porovnanie oproti prognóze z júna 2024 (v mil. eur)

Pozn. Graf ukazuje ako (+) vyššie príjmy a ako (-) nižšie príjmy

Graf 13: Vybrané výdavky: porovnanie oproti prognóze z júna 2024 (v mil. eur)

Pozn. Graf ukazuje ako (+) vyššie výdavky a ako (-) nižšie výdavky

Ministerstvo financií SR v súlade s ústavným Zákonom o rozpočtovej zodpovednosti aktualizuje a zverejňuje prognózy daňových a odvodových príjmov. Aktuálna prognóza je výsledkom diskusie dvoch zasadnutí Výboru, ktorý tak reagoval na priebežný vývoj situácie s pozmeňujúcimi návrhmi ku konsolidačnému balíčku. Prvé zasadnutie Výboru sa konalo v dňoch 20. a 24. septembra 2024. Druhé zasadnutie Výboru zo dňa 1.10.2024, ktoré reagovalo na schválené pozmeňujúce návrhy vo Výbore NRSR pre financie a rozpočet bolo realizované formou per-rollam. **Obe prognózy (z prvého aj druhého zasadnutia) boli všetkými členmi Výboru, s výnimkou Všeobecnej úverovej banky, hodnotené ako realistické. VÚB označila v oboch prípadoch prognózu príjmov ako optimistickú.**

Zdrojové údaje použité v komentári sú dostupné na [Ulozisku](#).

Viac o daňových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na [stránke IFP](#) v časti Ekonomické prognózy ⇒ [daňové prognózy](#).

Viac o výdavkových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na stránke IFP v časti Ekonomické prognózy ⇒ [Prognózy vybraných výdavkov VS](#). Podkladové dáta o vývoji jednotlivých položiek je možné nájsť v časti Dáta a štatistiky ⇒ [Vybrané výdavky VS](#).

Materiál prezentuje názory autora a Inštitútu finančnej politiky, ktoré nemusia nevyhnutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva financií SR. Cieľom publikovania komentárov Inštitútu finančnej politiky (IFP) je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne ekonomické témy. Citácie textu by sa preto mali odkazovať na IFP (a nie MF SR), ako autora týchto názorov.

Prílohy

Tabuľka 1: Vplyv legislatívnych opatrení - konsolidačný balíček (ESA2010, v mil. eur)

	2025	2026	2027	2028
Celkový vplyv na príjmy VS	1906	2 216	2 221	2 289
Reforma DPH (23/19/5 %)	756	793	760	779
Zavedenie dane z finančných transakcií	517	723	755	792
Zaradenie rafinérií medzi firmy platiace osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach	36	36	36	36
Zvýšenie osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach pre mobilných operátorov	25	25	25	25
Vyňatie úrokových výnosov zo štátnych dlhopisov zo základu osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach	-28	-29	-28	-12
DPPO - nová sadzba vo výške 24 % pre firmy so zdaniteľným príjmom nad 5 mil. eur	489	505	521	543
DPPO - zníženie sadzby z 15 na 10 % a navýšenie hranice pre jej uplatnenie z 60 na 100 tis. eur	-45	-45	-45	-45
Oslobodenie nepeňažného príjmu z použitia motorového vozidla s alternatívnym pohonom aj na súkromné účely z 1 % na 0,5 %	-11	-14	-18	-25
Zvýšenie cien diaľničných známok (ročná z 60 na 90 eur)	45	50	52	54
Navýšenie mýta pre nákladné vozidlá, zníženie dane z motorových vozidiel pre nákladné vozidlá na úroveň minimálnych sadzieb, navýšenie dane pre osobné vozidlá	44	95	96	98
SZČO - zvýšenie hranice zdaniteľných príjmov pre uplatnenie zníženej 15 % sadzby DPFO z 60 tis. na 100 tis. eur	-4	-4	-4	-4
Zníženie zrážkovej dane z dividend z 10 % na 7%	-5	-9	-23	-50
Zvýšenie maximálnych vymeriavacích základov pre platenie sociálnych odvodov zo 7-násobku na 11-násobok priemernej mzdy	88	92	96	100
Predĺženie daňového superodpisu na investície do priemyslu 4.0	0	-1	-2	-3
Sociálne podniky a daňová licencia	-1	-1	-1	-1
Celkový vplyv na výdavky VS	-174	-107	-101	-97
Nahradenie rodičovského dôchodku daňovou asignáciou rodičom	0	65	71	76
Reforma daňového bonusu na deti	-174	-172	-172	-173

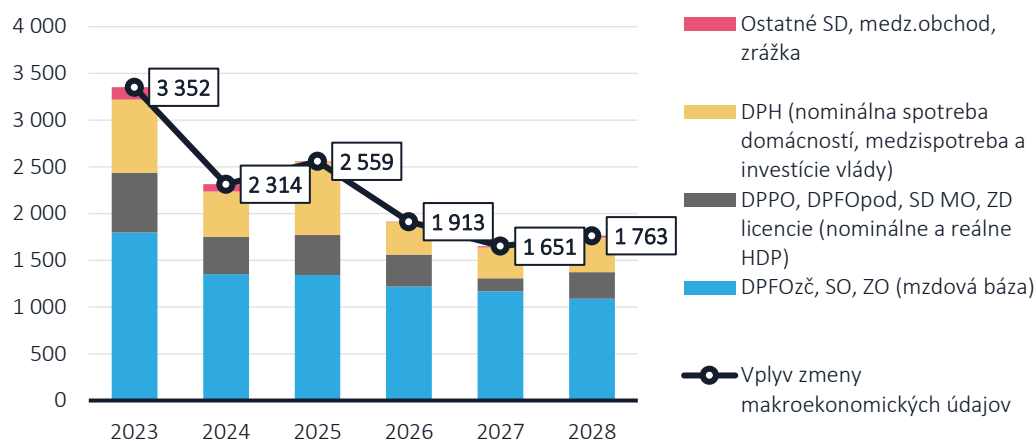
Tabuľka 2: Vplyvy výdavkovej legislatívy (v mil. eur)

	2025	2026	2027	2028
Vplyvy novej legislatívy	-345	-364	-385	-404
Vylúčenie rodičovského bonusu z výdavkov poistenia*	-345	-364	-385	-404

*Vplyv na hospodárenie Sociálnej poisťovne bez ostatných vplyvov na rozpočet

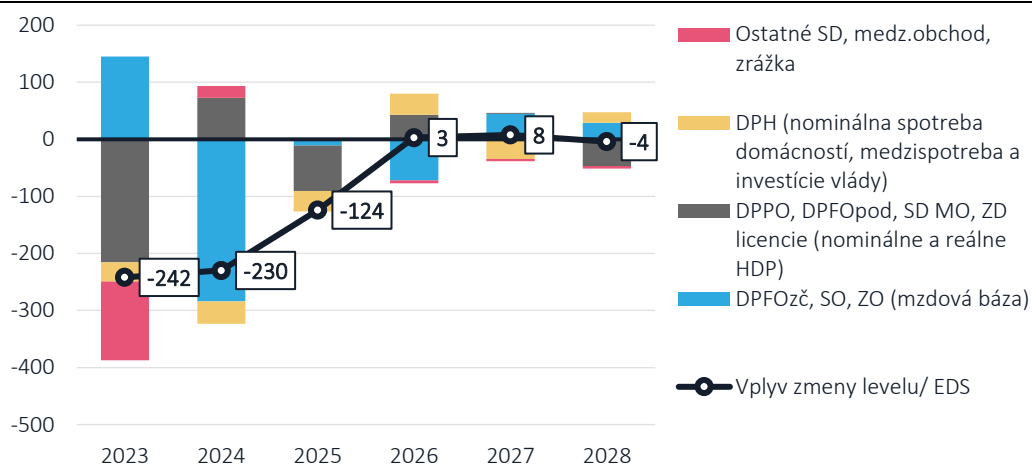
zdroj: IFP

Graf A: Vplyv makroekonomickej prognózy na aktualizáciu odhadu daní¹³ (v mil. eur)

zdroj: IFP

Graf B: Vplyv efektívnych daňových sadzieb na aktualizáciu odhadu daní (v mil. eur)

zdroj: IFP

¹³ Dane sú zaradené do jednotlivých kategórií podľa toho, ktorý makroekonomický agregát má na ne najvýraznejší vplyv. SD = spotrebné dane, DPFOpod = DPFO podnikanie, DPFOzč = DPFO závislá činnosť, SD MO = spotrebná daň z minerálnych olejov, SO = sociálne odvody, ZO = zdravotné odvody. Rovnako to platí aj v grafe pre efektívne daňové sadzby.